

Timber Regulation Enforcement Exchange
การปฏิบัติตามและการบังคับใช้ระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการห้ามวางจำหน่ายไม้
หรือผลิตภัณฑ์จากไม้ในตลาดสหภาพยุโรป (EUTR)

สรุปการตอบคำถามสดผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์

วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2563

ภูมิหลัง: นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 Forest Trends ได้ดำเนินงานสนับสนุนจัดทำกรอบรม (Workshop) สำหรับแบ่งปันข้อมูล ซึ่งรวบรวมผู้มีส่วนได้เสียส่วนเสียและเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ สำหรับกฎหมายเลซีบี ระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการห้ามวางจำหน่ายไม้หรือผลิตภัณฑ์จากไม้ในตลาดสหภาพยุโรป (ระเบียบ EUTR) และพ.ร.บ. ว่าด้วยการห้ามทำไม้ผิดกฎหมายของออสเตรเลีย (ILPA) โดยเมื่อไม่นานมานี้ การสนทนาดังกล่าว ได้มีการแพร่กระจายไปยังภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งหลายประเทศได้มีการจัดทำกฎหมายว่าด้วยการค้าไม้ฉบับใหม่ เมื่อวันที่ 27 เมษายน คณะทำงานจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจระหว่างประเทศไทยและสหภาพยุโรป (AHWG) รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียท่านอื่น ๆ ได้รับชมการนำเสนอในรูปแบบวิดีโอในหัวข้อการบังคับใช้และการปฏิบัติตามระเบียบ EUTR จากนั้น ได้มีการจัดการอภิปรายสดผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์ (Live Q&A) ในวันที่ 1 พฤษภาคม โดยบันทึกฉบับนี้ เป็นบันทึกสรุปความจากการอภิปรายสดผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์ในวันและเวลาดังกล่าว

หมายเหตุ: สำหรับคำถามที่ไม่ระบุผู้ถาม เป็นคำถามที่ได้รับจากคณะทำงาน AHWG ซึ่งสมาชิกคณะทำงานได้ส่งให้แก่ผู้นำเสนอก่อนการอภิปราย

ตอน 1: คำถามสำหรับนายเอเดรียน ฮอว์ค จากสำนักงานเพื่อมาตรฐานและความปลอดภัยสินค้าแห่งสหราชอาณาจักร (UK Office for Product Safety and Standards: OPSS)

คำถามที่ 1: บทบาทและโครงสร้างของสำนักงานเพื่อมาตรฐานและความปลอดภัยสินค้า แห่งสหราชอาณาจักร (OPSS) คืออะไร

นายฮอว์คตอบว่า OPSS เป็นหน่วยงานในการบังคับใช้ระเบียบ EUTR ของสหราชอาณาจักร มีหน้าที่ในการนำระเบียบดังกล่าวมาดำเนินการบังคับใช้ ซึ่งรวมถึงการให้ความรู้เรื่องข้อกำหนดต่าง ๆ แก่ภาคเอกชน นอกจากนี้ OPSS ยังทำการบังคับใช้ผ่านการพิจารณาความเสี่ยงเป็นสำคัญ (Risk-based enforcement) ซึ่งหมายความว่าความพยายามในการบังคับใช้ของพวกเขามุ่งเน้นไปที่ความเสี่ยงจำเพาะ (อาทิ ไม่สักจากพม่า เป็นต้น) จากนั้น จึงดำเนินการกับผู้ประกอบการที่ไม่ผ่านข้อกำหนดในหมวดหมู่ดังกล่าว นอกจากนี้ OPSS ยังมีหน้าที่ในการประเมินระบบ Due Diligence System (DDS) ของผู้ประกอบการ เพื่อยืนยันว่าพวกเขามีการปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว¹

คำถามที่ 2: ข้อกำหนดกฎหมาย (Legislation) อะไรบ้างที่สนับสนุน OPSS ใช้ในการดำเนินการบังคับใช้ระเบียบ EUTR ในสหราชอาณาจักร

นายฮอว์คได้ให้โครงร่างของการจัดทำข้อกำหนดกฎหมายสหภาพยุโรป พร้อมทั้งบทบาทที่สำคัญของคณะกรรมการยุโรปในการจัดทำข้อกำหนดต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม เขายังได้หมายเหตุว่า สำหรับสหภาพยุโรป ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศมีหน้าที่ในการดำเนินการบังคับใช้ระเบียบด้วยตนเอง โดยในสหราชอาณาจักร กรมสิ่งแวดล้อม อาหาร และกิจการชนบท (DEFRA) “เป็นเจ้าของ (Owns)” นโยบาย รวมทั้งจัดทำแผนการดำเนินงานตามระเบียบ EUTR โดย DEFRA ทำการแต่งตั้ง OPSS ดำเนินงานในฐานะหน่วยงานในการบังคับใช้ระเบียบ EUTR ของสหราชอาณาจักร เนื่องด้วยประสบการณ์ในการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ ที่ผ่าน มาของกรมฯ

ข้อกำหนดที่ DEFRA นำมาใช้ในการบังคับใช้ระเบียบ EUTR ได้ให้อำนาจจำเพาะแก่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้ระเบียบเมื่อมีการสอบสวนการฝ่าฝืน ทั้งยังได้ตั้งบทลงโทษสำหรับผู้ประกอบการและผู้ค้าที่ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย

นายฮอว์คสรุปคำถามนี้โดยการเน้นย้ำแนวทางบางประการที่ OPSS ได้เข้ามีส่วนร่วมโดยตรงกับธุรกิจต่าง ๆ โดยรับทราบว่าการมีหน้าที่ในการสนับสนุนทุกบริษัทให้มีการเติบโตและมีประสิทธิภาพในอุตสาหกรรม ในการนี้ พวกเขายืนยันว่าได้มีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักรู้ และการอบรม

¹Forest Trends ได้มีการจัดทำแผนผัง (Flow chart) เพื่อแสดงบทบาทและโครงสร้างเชิงสถาบันของระเบียบ EUTR ในสหราชอาณาจักร ดูหน้า 10

รวมถึงงานประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือที่มีอยู่แก่ธุรกิจต่าง ๆ เพื่อสามารถใช้ในการปฏิบัติตามระเบียบได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพบว่ามีการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกิดขึ้น ทาง OPSS จะเข้าดำเนินการ โดยตรงกับธุรกิจนั้น ๆ เพื่อให้เป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย มากกว่าการใช้บทลงโทษที่รุนแรง นายฮอว์คยังกล่าวอีกว่า อย่างไรก็ตาม มันเป็นสิ่งสำคัญที่ OPSS จะถูกมองว่าเป็นหน่วยงานที่มีแนวทางการบังคับใช้อย่างสอดคล้องและเข้มขัน เพื่อที่บริษัทต่าง ๆ จะได้ทราบว่าการเสียค่าใช้จ่ายในการจัดทำระบบ DDS ที่เข้มขันนั้นมีความสำคัญและคุ้มค่า

คำถามที่ 3: ใครเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบ

นายฮอว์คตอบว่า OPSS เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบ โดยอ้างว่ากรมไม่ต้องการสร้างภาระทางการเงินเพิ่มเติมให้แก่บริษัทต่าง ๆ นอกจากนี้ การรับภาระค่าใช้จ่ายไว้กับ OPSS เอง ยังเป็นการรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่าง OPSS กับภาคเอกชน รวมถึงยืนยันความเป็นอิสระ (Independence) ของผลการทดสอบ

คำถามที่ 4: งบประมาณมาจากไหน

นายฮอว์คกล่าวว่า DEFRA เป็นผู้จัดสรรงบประมาณในการทดสอบรายปีให้แก่ OPSS

คำถามที่ 5: นางสาวปานจิต ต้นสม ที่ปรึกษาประจำสำนักงานเลขานุการไทย – อีซู เฟล็กที/ FAO ตั้งคำถามเกี่ยวกับปริมาณของการทดสอบผลิตภัณฑ์ที่จัดทำโดย OPSS โดยให้ความสนใจอย่างยิ่ง ว่า OPSS ทำการทดสอบสินค้าของทุกบริษัทหรือไม่ หรือมีกระบวนการเลือกอย่างไร

นายฮอว์คกล่าวว่า OPSS ไม่ได้ทำการทดสอบสินค้าทุกชนิดของบริษัทนั้น ๆ หรือทำการตรวจสอบทุกบริษัทในสหราชอาณาจักร แต่ OPSS จะทำการตรวจสอบผลิตภัณฑ์จากบริษัทต่าง ๆ ที่ต้องมีการตรวจสอบ พวกเขาจัดทำกรทดสอบก็ต่อเมื่อผลลัพธ์มีแนวโน้มว่าจะมีประโยชน์เท่านั้น (ชนิดพันธุ์ที่มีความเสี่ยงสูง มีความเสี่ยงที่จะมีการปลอมปนในห่วงโซ่อุปทาน การมีข้อมูลอ้างอิงในการทดสอบ เป็นต้น) นายฮอว์คกล่าวว่า OPSS มุ่งจัดทำกรทดสอบให้ได้ร้อยละ 50 – 60 ของจำนวนธุรกิจต่าง ๆ ที่ต้องมีการดำเนินการกิจกรรมบังคับใช้ระเบียบ

คำถามที่ 6: ผู้อำนวยการกันดินันท์ ผิวสะอาด ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการป่าไม้ กรมป่าไม้ ตั้งคำถามว่า การทดสอบจะดำเนินการเมื่อ OPSS พบความไม่สอดคล้องหรือการปลอมแปลงในเอกสารของบริษัทเท่านั้นใช่หรือไม่

นายฮอว์คกล่าวว่า กรณีดังกล่าวเกิดขึ้นเพียงบางครั้ง แต่ไม่เสมอไป มีการใช้หลายวิธีในการทดสอบ ซึ่งการตรวจสอบเอกสารเป็นเพียงหนึ่งในนั้น บางครั้งแม้ว่าเอกสารทั้งหมดจะดูสอดคล้องกันเป็นอย่างดี แต่ OPSS ก็จะมีการทดสอบสินค้าที่เป็นชนิดพันธุ์ที่มีความเสี่ยงสูง หรือสินค้าที่มาจากแหล่งตัดพื้นที่มีความเสี่ยงสูง เพื่อตรวจสอบว่าเอกสารต่าง ๆ ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่

คำถามที่ 7: ข้อกำหนดของผู้ค้า (Traders) ภายใต้ระเบียบ EUTR คืออะไร

นายฮอว์คกล่าวว่า ผู้ประกอบการ (Operators) ถูกกำหนดให้ต้องจัดทำ Due Diligence กับห่วงโซ่อุปทานของพวกเขา โดยผู้ค้า (Traders) และผู้เกี่ยวข้องลำดับถัดไปในห่วงโซ่อุปทานกำหนดให้ต้องมีการรักษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประกอบการ (หรือ ผู้ค้าอื่น ๆ) จากผู้ที่ซื้อสินค้าของพวกเขา รวมไปถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่ขายสินค้าให้แก่พวกเขาเช่นกัน ซึ่งส่งผลให้ OPSS และเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้ระเบียบ EUTR (EU Competent Authorities) สามารถตรวจสอบย้อนกลับสินค้าที่ผิดกฎหมายได้ตั้งแต่วานจำหน่ายสินค้าปลีกย่อยไปยังจุดเริ่มต้นในการเข้าสู่ตลาดสหภาพยุโรป

คำถามที่ 8: คุณได้มีการทำ Field Audit หรือไม่ หากใช่ มีกระบวนการตรวจสอบรูปแบบใด

นายฮอว์คตอบว่า OPSS ไม่ได้มีการทำการ Audit ใด ๆ ในระดับป่าไม้ แต่พวกเขามีการลงพื้นที่เข้าพบบริษัทต่าง ๆ ขณะที่มีการดำเนินกิจกรรมการบังคับใช้ระเบียบ ซึ่งการลงพื้นที่เข้าตรวจเยี่ยมบริษัทนั้น ส่งผลให้ OPSS สร้างความสัมพันธ์ที่ดีมากขึ้นกับภาพเอกชนและทำให้กระบวนการบังคับใช้ฯ ได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เนื่องจากสามารถจัดการประเด็นต่าง ๆ กับบริษัทได้โดยตรง

คำถามที่ 9: เหตุใดสหราชอาณาจักรตัดสินใจเลือกกระบวนการควบคุมการนำเข้าแบบ Post-import มีปัจจัยอะไรที่นำไปสู่การตัดสินใจดังกล่าว และกระบวนการดังกล่าวมีจุดอ่อนหรือไม่

ได้มีการแจ้งให้ทราบว่า การตัดสินใจดำเนินกระบวนการควบคุมการนำเข้าแบบ Post-import นั้นกระทำโดยสถาบันสหภาพยุโรป (European Institutions) ซึ่งเป็นผู้จัดทำระเบียบ ไม่ใช่สหราชอาณาจักรเพียง

ลำพัง อย่างไรก็ตาม นายฮอว์คได้กล่าวว่า OPSS มุ่งจับประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการนำเข้าสินค้าทันทีที่สินค้าเข้าสู่ผู้อำนวยการของสหราชอาณาจักร หรือทันทีที่สินค้าผ่านกระบวนการศุลกากร ซึ่งทาง OPSS จะต้องอาศัยการเข้าถึงข้อมูลปัจจุบันของศุลกากร รวมทั้งเทคโนโลยีอื่น ๆ ในการบรรลุดูวัตถุประสงค์ดังกล่าว

คำถามที่ 10: นายบรูโน คอมเมอร์ท (Bruno Cammaert) จากโครงการ EU - FAO FLEGT ตั้งคำถามเกี่ยวกับกระบวนการในการกำหนดระเบียบที่สามารถบังคับใช้ได้

มีการอธิบายว่า ขณะที่ระเบียบได้กำหนดขอบข่ายพื้นที่ของกฎหมายทั้ง 5 ซึ่งต้องระบุไว้ในระเบียบที่ใช้บังคับอย่างชัดเจนแล้ว ในทางปฏิบัติการอธิบายการปฏิบัติตามกฎหมายจำนวนมากเหล่านี้มีความท้าทาย ทั้งยังมีความหลากหลายในแง่ของสิ่งที่บริษัทและเจ้าหน้าที่บังคับใช้ระเบียบพิจารณาว่าเป็นการบรรเทาความเสี่ยงที่เพียงพอ กระบวนการหรือวิธีการในประเด็นนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงเรื่อยมา เนื่องจากระเบียบ EUTR ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าถูกกฎหมายไว้กว้าง ดังนั้น เมื่อความคาดหวังต่อการปฏิบัติตามระเบียบสมบูรณ์แล้ว จึงมีพื้นที่สำหรับการพัฒนาปรับปรุง เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจบังคับใช้บางท่าน (CAs) พิจารณาความถูกต้องของห่วงโซ่อุปทานอย่างเข้มงวด โดยพิจารณาความสำคัญของการจัดทำเอกสารแสดงการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการตัดฟัน การนำเคลื่อนที่ ค่าธรรมเนียมและภาษี และข้อกังวลเกี่ยวกับสุขอนามัยพืช (Phytosanitary concern) รวมทั้งการส่งออก ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นองค์ประกอบหลักของความถูกต้องตามกฎหมายที่ทุกคนเห็นตรงกัน อย่างไรก็ตาม บางประเทศสมาชิกพิจารณาว่าความเสี่ยงมีความเกี่ยวข้องกับความล้มเหลวในการเคารพสิทธิที่ดินและสัญญาประชาคม หรือข้อกังวลทางสังคมอื่น ๆ ซึ่งควรเป็นส่วนหนึ่งของภาพความถูกต้องตามหมายเช่นกัน

คำถามที่ 11: ผู้ประกอบการจำเป็นต้องจัดทำ Due Diligence กับไม้เก่าหรือไม้ และถ้าเช่นนั้น มีความแตกต่างกับการทำ Due Diligence กับสินค้าจากไม้ใหม่หรือไม่

นายฮอว์คเริ่มด้วยการระบุว่า มีสินค้าไม้เก่าบางชนิดที่อยู่นอกขอบเขตผลิตภัณฑ์ของระเบียบ EUTR ขณะที่ไม้รีไซเคิลที่ยังอยู่ในรอบวงจรชีวิต (Lifecycle) อยู่ภายใต้ขอบเขตผลิตภัณฑ์ แต่ไม้เก่าที่สิ้นสุดรอบวงจรชีวิตจะไม่อยู่ภายใต้ขอบเขตผลิตภัณฑ์ นายฮอว์คได้ยกตัวอย่างกรณีไม้อัด โดยกล่าวว่า แม้ว่าบางชิ้นของไม้อัดจะมาจากวัสดุเหลือทิ้ง แต่มีการประกอบเป็นสินค้าใหม่ที่สามารถใช้งานได้และเริ่มรอบวงจรชีวิตใหม่ ดังนั้น จึงอยู่ภายใต้ระเบียบ EUTR เขายังกล่าวอีกว่า หากสินค้านั้นมีไม้เก่าเป็นองค์ประกอบ เฉพาะองค์ประกอบ

เหล่านั้นเท่านั้นที่ไม่อยู่ภายใต้ขอบเขตผลิตภัณฑ์ของระเบียบ EUTR โดยบริษัทจะต้องจัดทำ DDS กับสินค้าอื่น ๆ ที่เหลือ

นายฮอว์คยังกล่าวว่า บริษัทต่าง ๆ จะต้องพิสูจน์ได้ว่า สินค้าเหล่านั้น ผ่านการใช้งานแล้ว (Reclaim) ซึ่งยังคงเกี่ยวข้องกับบางองค์ประกอบของ Due diligence เนื่องด้วยมีหลายผลิตภัณฑ์ที่ถูกทำให้ดูเก่าหรือเหมือน ผ่านการใช้งานมาแล้ว แม้ว่าที่จริงแล้วเป็นสินค้าใหม่ เพียงรูปลักษณ์ภายนอกไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานได้ว่า สินค้าเหล่านั้นผ่านการใช้งานมาแล้วหรือไม่ ที่สำคัญ ได้มีการเน้นย้ำว่า สินค้าต่าง ๆ จะยังคงอยู่ภายใต้ขอบเขต ผลิตภัณฑ์ของระเบียบ EUTR จนกระทั่งผู้ประกอบการได้พิสูจน์ว่า สินค้าเหล่านั้นทำมาจากวัสดุไซเคิลที่สามารถรับได้

ตอนที่ 2: คำถามสำหรับนายแอนดรูว์ กรันดี จาก Soil Association

คำถามที่ 12: มีข้อกำหนดใด ๆ เกี่ยวกับจำนวนองค์กรติดตามกำกับดูแล (Monitoring Organization: MOs) ที่แต่ละประเทศจะต้องมีหรือไม่

นายกรันดีตอบว่าไม่มีข้อกำหนดลักษณะนั้น ทั้งยังเสริมอีกว่า MOs เพียงหนึ่งหน่วยงานสามารถดำเนินงานได้ในหลายประเทศสมาชิก

คำถามที่ 13: อะไรคือคุณสมบัติของการเป็น MOs

นายกรันดีกล่าวว่า คุณสมบัติของการเป็น MOs ได้ถูกกำหนดไว้ในระเบียบ EUTR โดยหน่วยงานนั้น จะต้อง:

- มีระบบ DDS ที่เข้มแข็งซึ่งบริษัทต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิกสามารถใช้งานได้
- ตรวจสอบพิสูจน์การใช้งานระบบของบริษัทสมาชิกต่าง ๆ (ซึ่ง Soil Association ดำเนินการผ่านผู้ตรวจประเมินประจำปี)
- อธิบายความเชี่ยวชาญในการตรวจประเมินระบบ DDS (Soil Association เป็นหน่วยรับรอง (certification body) เช่นกัน ดังนั้น มากด้วยประสบการณ์ในการตรวจรับรองอุตสาหกรรมไม้)
- แสดงให้เห็นว่าองค์กรของท่านมีระบบป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflicts of interest)

นายกรันดีจึงได้กล่าวถึงกระบวนการในการสมัครเป็น MO โดยเมื่อองค์กรหนึ่ง ๆ บรรลุตัวชี้วัดดังกล่าวข้างต้น ก็สามารถยื่นใบสมัครไปยัง EC หาก EC อนุมัติใบสมัคร องค์กรดังกล่าวจะได้รับการอนุญาตให้เป็น MO อย่างเป็นทางการ

คำถามที่ 14: ใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ MO

นายกรันดีตอบว่า แต่ละบริษัทที่ทำสัญญาใช้บริการ MOs และจ่ายค่าสิทธิในการใช้ระบบ DDS ของ MOs นั้น อย่างเช่น Soil Association ที่มีการตรวจประเมินนโยบายหน้าที่รับผิดชอบการชำระเงิน (Responsible purchasing policy) ของสมาพันธ์การค้าไม้สหราชอาณาจักร (UK Timber Trade Federation) ซึ่งพวกเขาได้รับการชำระเงินจากสมาพันธ์ฯ จากการตรวจประเมินนี้เช่นกัน ทั้งนี้ สุดท้ายแล้วหน่วยงานกำกับดูแลมีหน้าที่รับผิดชอบค่าใช้จ่ายของตนเอง โดยจะมีวิธีสร้างรายรับอย่างไรนั้น ก็ขึ้นอยู่กับแนวทางของพวกเขาเอง

คำถามที่ 15: ผู้อำนวยการกันดินันท์ ผิวสะอาด ต้องการคำอธิบายในประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อน โดยมีข้อสงสัยว่า Soil Association จะสามารถมีความสัมพันธ์เชิงพาณิชย์กับบริษัทต่าง ๆ ได้อย่างไร ในขณะที่เป็นผู้รวบรวมข้อมูลให้กับรัฐบาลเช่นกัน

นายกรันดีตอบว่า ขณะที่ความสัมพันธ์ในการตรวจประเมินเชิงพาณิชย์มาพร้อมกับผลประโยชน์ทับซ้อนในระดับใดระดับหนึ่ง ทาง Soil Association จะทำการตรวจสอบอย่างละเอียดตามกระบวนการของพวกเขาทั้งภายในและภายนอก โดยผู้ตรวจประเมินจะต้องสำแดงงานต่าง ๆ ที่พวกเขาทำการตรวจกับบริษัททั้งหลายให้แก่หน่วยงานในการบังคับใช้ระเบียบ EUTR (Competent Authorities) ซึ่งจะทำการตรวจประเมินงานของพวกเขาด้วยเช่นกัน นายกรันดียังได้เน้นย้ำว่า หน่วยงานกำกับดูแลไม่จำเป็นต้องรายงานการไม่ปฏิบัติตามระเบียบทุกกรณีให้รัฐบาลทราบ แต่รายงานเพียงกรณีการไม่ปฏิบัติตามที่ต่อเนื่องและสอดคล้องกันเท่านั้น

คำถามที่ 16: นางสาวปิยะทิพย์ เอี้ยวพาณิชย์ ที่ปรึกษาสมาคมค้าไม้ไทย สอบถามว่า บริษัทต่าง ๆ ต้องชำระค่าบริการให้แก่ MOs บ่อยแค่ไหน เป็นการจ่ายค่าธรรมเนียมรายปีหรือต่อหนึ่งจำนวนการขนส่งสินค้า (Shipment)

นายกรันดีกล่าวว่า บริษัทต่าง ๆ ชำระค่าบริการเป็นรายปี ซึ่งครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการตรวจประเมินระบบ DDS ของพวกเขาหนึ่งครั้งต่อปี

คำถามที่ 17: ใครเป็นผู้ป้อนข้อมูลในแผนผังห่วงโซ่อุปทาน ข้อมูลดังกล่าวได้รับการรับรองหรือไม่ และโดยใคร

นายกรันดีเริ่มจากการกล่าวว่า แผนผังห่วงโซ่อุปทานเป็นเครื่องมือที่ทาง Soil Association มีไว้ให้แก่บริษัทต่าง ๆ การทำแผนผังห่วงโซ่อุปทานไม่ใช่ข้อกำหนดของระเบียบ EUTR ทั้งนี้ ผู้ประกอบการควรเป็นผู้ใส่ข้อมูลลงในแผนผังด้วยตนเอง ซึ่งอาจร่วมกับผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในห่วงโซ่อุปทานของตนเพื่อรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง จากนั้นพนักงานของบริษัทจะทำการพิสูจน์ข้อมูลที่ได้รับตามกระบวนการประเมินความเสี่ยงเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมในการบรรเทาความเสี่ยงและพิสูจน์ความถูกต้องตามกฎหมายตามที่จำเป็น

คำถามที่ 18: ทาง Soil Association มีการกำหนดว่าบุคคลหรือหน่วยงานใดเป็นผู้มีอำนาจในการออกเอกสารต่าง ๆ อย่างไร

นายกรันดีตอบว่า ขั้นตอนแรกก็คือการระบุว่ามีความเสี่ยงโดยธรรมชาติ/ความเสี่ยงที่มีอยู่ (Inherent risk) ที่เอกสารจะถูกปลอมแปลงหรือไม่ ซึ่งมีความจำเป็นต้องพิจารณาความเสี่ยงการทุจริตของประเทศผู้ออกเอกสารนั้น ๆ ด้วย หากประเทศนั้นมีความเสี่ยงการปลอมแปลงและทุจริต บริษัทจะต้องประสานไปยังหน่วยงานผู้ออกเอกสาร (Issuing authorities) โดยตรงและสอบถามว่าใครเป็นผู้มีอำนาจในการออกเอกสารแต่ละชุดนั้น ในท้ายที่สุด จึงเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการในการสื่อสารกับหน่วยงานผู้ออกเอกสารเพื่อรวบรวมข้อมูลที่สำคัญต่าง ๆ ในการพิสูจน์ความน่าเชื่อถือของเอกสารแต่ละชุด ไม่เช่นนั้น พวกเขาจะไม่สามารถพิจารณาว่าสินค้านั้น ๆ มีความเสี่ยงในระดับที่รับได้ (Negligible)

คำถามที่ 19: ผู้อำนวยการกันดินันท์ ผิวสะอาด ต้องการคำอธิบายในประเด็นดังกล่าว โดยมีข้อสงสัยว่า บริษัทต่าง ๆ จะสามารถประสานกับหน่วยงานผู้ออกเอกสารได้อย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริษัทต่าง ๆ ควรต้องให้ CAs หรือ MOs ประสานไปยังหน่วยงานผู้ออกเอกสารให้ตนหรือไม่ หรือพวกเขาสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง

นายกรันดีกล่าวว่า ในฐานะ MOs ทาง Soil Association คาดหวังให้บริษัทต่าง ๆ ประสานกับหน่วยงานผู้ออกเอกสารเองโดยตรง โดยนางสาวซอนเดอร์ (Ms. Saunders) ได้เสริมว่า มีบางกรณีที่ CAs ได้ประสานหน่วยงานในประเทศผู้ผลิตในการยืนยันความถูกต้องตามกฎหมายของเอกสารและการขนส่งสินค้าบางสินค้าเช่นกัน

คำถามที่ 20: MOs เข้าถึงฐานข้อมูลต่าง ๆ ของรัฐบาลได้อย่างไร

ผู้อำนวยการกันตินันท์ ผิวสะอาด ได้อธิบายคำถามนี้ว่า คณะทำงาน AHWG มีข้อสงสัยว่าจะเข้าถึงชื่อของบุคคลต่าง ๆ ภายในหน่วยงานผู้ออกเอกสารได้อย่างไร เนื่องจากข้อมูลลักษณะเช่นนี้มักได้รับการป้องกันในประเทศผู้ผลิตบางประเทศ

นางสาวซอนเดอร์กล่าวว่ามีบางประเทศที่มีฐานข้อมูลดิจิทัลเกี่ยวกับเอกสารการควบคุมด้านป่าไม้เปิดให้เข้าถึงแบบสาธารณะ อาทิ ประเทศบราซิล อย่างไรก็ตาม หลายประเทศไม่ได้เปิดให้เข้าถึงข้อมูลดังกล่าวแบบสาธารณะ ซึ่งในกรณีนี้จึงต้องมีการดำเนินการในระหว่างการประเมินความเสี่ยงและบริษัทต่าง ๆ ควรต้องพิจารณาหนทางอื่น ๆ ในการหาข้อมูลนี้ หรือตัดสินใจจัดหาจากแหล่งประเทศอื่น ๆ ที่โปร่งใสมากกว่า นายกรันดียังได้เน้นย้ำว่า สถานะของ Soil Association ในฐานะ MOs นั้น ไม่ได้สามารถทำให้เขาสามารถเข้าถึงข้อมูลหรือฐานข้อมูลที่ไม่เปิดเป็นสาธารณะได้แต่อย่างใด

คำถามที่ 21: บริษัทในระดับ (Scale) ใดที่ทำงานร่วมกับ MOs

นายกรันดีกล่าวว่า ที่ Soil Association ลูกค้านั้นมากคือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ผู้ซึ่งไม่มีงบประมาณในการจัดทำ DDS ของตนเอง หรือในการจ้างผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติตามระเบียบ โดย MOs ดำเนินงานร่วมกับธุรกิจ SMEs ได้ดีโดยการให้การสนับสนุนและความชำนาญ โดยไม่จำเป็นต้องจ้างพนักงานดำเนินงานเต็มเวลา

คำถามที่ 22: เมื่อ MOs และ CAs มีข้อเสนอแนะที่แตกต่างกันในการจัดทำ DDS ที่เข้มข้น ใครเป็นผู้ตัดสินใจขั้นสุดท้าย

นายกรันดีตอบว่า ขณะที่ทาง MOs ดำเนินงานอย่างเข้มข้นในการยืนยันว่าระบบของพวกเขาตรงกับ ความคาดหวังของ CAs การตัดสินใจว่ามีการปฏิบัติตามระเบียบหรือไม่นั้นจึงขึ้นกับ CAs ในท้ายที่สุด

ตอนที่ 3: คำถามสำหรับนายแฟรงค์ มิลเลอร์ จาก Track Record Global (TRG)

คำถามที่ 23: TRG สามารถเข้าถึงข้อมูลของทั้งผู้จัดหาและผู้ส่งออกได้อย่างไร มีข้อตกลงภายในร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียหรือไม่

นายมิลเลอร์ตอบคำถามนี้โดยการกล่าวว่า TRG เป็นบริษัทเชิงพาณิชย์ที่ดำเนินงานในนามของผู้ค้าปลีกขนาดใหญ่จำนวนมากและผู้นำเข้าไม้อัดต่าง ๆ ในสหราชอาณาจักร พวกเขายืนยันการเข้าถึงข้อมูลสำคัญ แม้มีการใช้ระดับเชิงพาณิชย์ หมายความว่าลูกค้าของเขาจะขอให้ผู้ส่งออกให้ข้อมูลที่สำคัญแก่ TRG หากไม่กระทำเช่นนั้น สินค้าจะไม่มีการซื้อขายหรือไม่มีการชำระเงิน โดยนายมิลเลอร์กล่าวว่า มันมีความสำคัญที่การแลกเปลี่ยนเช่นนี้เกิดขึ้นก่อนการซื้อขาย เนื่องจากผู้ส่งออกและผู้จัดหาจะไม่มีแรงจูงใจในการให้ข้อมูลนี้หากได้มีการชำระเงินค่าบริการไปเรียบร้อยแล้ว

นายมิลเลอร์ยังกล่าวอีกว่า TRG สนับสนุนกระบวนการนี้โดยการจัดทำกลยุทธ์การสื่อสารร่วมไปพร้อมกับลูกค้าของเขา โดยลูกค้าจะแจ้งผู้จัดหาของพวกเขาทั้งหมดว่าจะมีการขอข้อมูลบางอย่างจาก TRG และหากผู้จัดหาปฏิเสธที่จะให้ข้อมูลดังกล่าว พวกเขาจะไม่ทำการซื้อขายจากพวกนั้น ลูกค้าของ TRG จะทำการซื้อขายก็ต่อเมื่อ TRG ยืนยันว่าความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสินค้านั้นอยู่ในเกณฑ์ที่รับได้เท่านั้น

คำถามที่ 24: ผู้อำนวยการกันดินันท์ ผิวสะอาด สอบถามว่า TRG รับรองเอกสารในนามของบริษัทหรือพวกเขาให้เครื่องมือต่างแก่บริษัทในการดำเนินการนี้ด้วยตนเอง

นายมิลเลอร์กล่าวว่า ใช่ TRG รับรองเอกสารต่าง ๆ พวกนั้น ในนามของลูกค้าของพวกเขาเอง เนื่องจากพวกเขาให้บริการที่ต่างกับกับ MOs

คำถามที่ 25: คุณมีข้อตกลงกับระบบการรับรองที่โดยบุคคลที่สาม (Third – party certification) ในการเข้าถึงข้อมูล อาทิ การชำระภาษีหรือไม่

นายมิลเลอร์ตอบว่า ไม่มีครับ ทาง TRG ไม่มีข้อตกลงจำเพาะใด ๆ กับการรับรองโดยบุคคลที่สามในการเข้าถึงข้อมูลที่เปิดเผยสาธารณะ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ TRG ได้รับ มีการร้องขอโดยตรง หรือไม่การเข้าถึงผ่านฐานข้อมูลสาธารณะ อาทิ ฐานข้อมูลการรับรอง FSC หรือฐานข้อมูล VAT ของจีน โดยนายมิลเลอร์กล่าวว่า จุดแข็งหนึ่งของระบบ TRG ก็คือฐานข้อมูลภายในของตนเองที่มีการจัดทำมาเป็นระยะเวลาหลายปี ฐานข้อมูลภายในนี้เปิดโอกาสให้มีการอ้างอิงระหว่างกัน (Cross-reference) ระหว่างเอกสารใหม่และเอกสารเก่าซึ่งพวกเขาเคยได้รับเพื่อตรวจสอบการจัดทำเอกสารซ้ำและการปลอมแปลงเอกสาร

**คำถามที่ 26: อะไรคือกลยุทธ์ของ TRG เมื่อมีการจัดหาสินค้าจากประเทศต่าง ๆ ที่มีดัชนีภาพลักษณ์
คอร์รัปชัน (CPI) สูง**

นายมิลเลอร์กล่าวว่าปริมาณของหลักฐานที่ต้องการในการบรรเทาความเสี่ยงมีความสัมพันธ์โดยตรง (บางส่วน) กับคะแนน CPI ของประเทศ โดยประเทศที่มีคะแนน CPI สูงจะต้องการเอกสารหลักฐานแสดงความถูกต้องตามกฎหมายมากกว่าประเทศที่มีคะแนนต่ำ อย่างไรก็ตาม นายมิลเลอร์กล่าวว่า มีความจำเป็นในการดำเนินการในระดับเดียวกันเมื่อมีการตรวจรับรองเอกสารจากประเทศความเสี่ยงต่ำ เนื่องจากยังคงมีความสำคัญในการพิสูจน์ความน่าเชื่อถือของเอกสารว่าเป็นเอกสารจริงหรือเท็จไม่ว่าจะมีการทุจริตระดับใดก็ตาม สำหรับประเทศความเสี่ยงสูงต่าง ๆ TRG จะไม่ระบุว่ามีความเสี่ยงที่ระดับยอมรับได้หากไม่มีการรับรองหรือการตรวจประเมินจากบุคคลที่สาม

คำถามที่ 27: ผู้อำนวยการกันดินันท์ ผิวสะอาด สอบถามว่าทาง TRG มีการติดต่อกับหน่วยงานผู้ออกใบรับรอง (Certification Bodies) โดยตรงเลยหรือไม่

นายมิลเลอร์กล่าวว่า TRG จะติดต่อกับหน่วยงานออกใบรับรองก็ต่อเมื่อต้องการคำอธิบายบางประการเท่านั้น โดยให้ตัวอย่างกรณีล่าสุด ซึ่งลูกค้าของ TRG นำเข้าสินค้าจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งมาพร้อมด้วยใบรับรองที่ถูกถอดถอนไปแล้วเมื่อสองปีก่อน ผู้ส่งออกอ้างว่าสินค้ามีการตัดฟันก่อนที่ใบรับรองจะถูกถอน ซึ่งทาง TRG จึงได้มีการติดต่อไปยังหน่วยงานออกใบรับรองเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง

คำถามที่ 28: มีลูกค้าในเอเชียหรือไม่ และสนใจจัดตั้งสาขาในประเทศไทยหรือไม่

นายมิลเลอร์กล่าวว่า TRG ดำเนินงานร่วมกับผู้จัดหากว่า 340 ราย กับสินค้าที่แตกต่างกันถึง 6,000 ชนิดและ 2,000 ห่วงโซ่อุปทาน ซึ่ง 1,500 ห่วงโซ่อุปทานนั้นดำเนินงานในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังนั้น TRG จึงมีความคุ้นเคยกับตลาดเอเชียอย่างมากและมีความสนใจมองหาโอกาสใหม่ ๆ ในภูมิภาคเสมอ

ตอนที่ 4: คำถามสำหรับนายคริสเตียน สลิธ จาก NEPCon

คำถามที่ 29: คุณมีการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนในฐานะที่เป็นทั้งหน่วยงานออกใบรับรอง (Certification Body: CB) และองค์กรติดตามกำกับดูแล (MOs) อย่างไร

นายสล็อดกล่าวว่า เมื่อก้าวเข้าสู่ความสัมพันธ์เชิงพาณิชย์จะมีแนวโน้มในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้นเสมอ โดยเขาเน้นย้ำว่า การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนนั้นมีความจำเป็นมากกว่าที่จะขจัดมันออกไป โดยระหว่างหน่วยงาน CB และ MOs ผลประโยชน์ทับซ้อนไม่ได้ใหญ่โตมากนัก เนื่องจากการดำเนินงานมีความคล้ายคลึงกัน ซึ่ง NEPCon ได้ผ่านการรับรองโดย EC และผ่านมาตรฐาน ISO ซึ่งมีการกำกับดูแลประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างใกล้ชิด

คำถามที่ 30: มีการประเมินความเสี่ยงอย่างไร มีเกณฑ์การให้คะแนนหรือไม่ หรือใช้ดุลยพินิจของตนเอง

นายสล็อดตอบว่า NEPCon ได้มีการดำเนินงานมาเป็นระยะเวลาหลายปีในการสร้างศูนย์กลางการจัดหา (Sourcing Hub) ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มในการประเมินความเสี่ยงของพวกเขาเอง โดย Sourcing Hub ประกอบด้วยการประเมินความเสี่ยงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ใน 65 ประเทศรวมถึงประเทศไทย ในการจัดทำกรประเมินความเสี่ยง ทาง NEPCon จะพิจารณาจากกรอบการดำเนินงานความถูกต้องตามกฎหมายของแต่ละประเทศ เนื่องจากกรอบการดำเนินงานนั้นจะบังคับใช้กับ สิทธิในการตัดฟัน ข้อกำหนดทางสิ่งแวดล้อม และความถูกต้องตามกฎหมายอื่น ๆ โดยการประเมินจะอยู่บนพื้นฐานของการสัมภาษณ์รัฐบาลองค์การที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ (NGOs) และการหารือกับทางอุตสาหกรรม ซึ่งจะให้ภาพรวมของการประเมินความเสี่ยงในการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

คำถามที่ 31: ผู้อำนวยการกันดินันท์ ผิวสะอาด อ้างถึงประเด็นก่อนหน้าจากการนำเสนอโดย Soil Association เกี่ยวกับแผนผังกรอบการดำเนินงาน (Framework) ด้านความเสี่ยงของ NEPCon โดยมีข้อสงสัยว่ากรอบการดำเนินงานนั้นจัดทำขึ้นมาได้อย่างไร และมีการอนุมัติโดย EC หรือไม่

นายสล็อดกล่าวว่า แผนผังดังกล่าวนี้เป็นเพียงเครื่องมือง่าย ๆ ในการสนับสนุนการทำ Due diligence ซึ่งการดำเนินงานตามกรอบการดำเนินงานนั้นก็ไม่อยู่ในข้อกำหนดของระเบียบ EUTR โดแผนผังได้อ้างถึงความเสี่ยง 5 ประเภทภายใต้ระเบียบ EUTR ซึ่งแต่ละประเภทแบ่งเป็นประเภทย่อยต่าง ๆ โดยให้แนวทางแก่บริษัทในการมองเห็นความเสี่ยงภายในห่วงโซ่อุปทานของตนเอง ซึ่งแผนผังดังกล่าวไม่ได้มีการอนุมัติอย่างเป็นทางการจาก EC (เนื่องจากไม่มีแนวทางในการดำเนินงานเช่นนั้น) ทั้งนี้ NEPCon ได้มีการรับรองให้เป็น MOs อย่างเป็นทางการ ดังนั้น จึงกล่าวได้อย่างมั่นใจว่าแผนผังดังกล่าวนี้ช่วยเหลือการทำ Due Diligence อย่างเข้มข้น

คำถามที่ 32: การเข้าร่วมกับ MOs เป็นภาคสมัครใจ หรือเป็นข้อกำหนดภายใต้ระเบียบ EUTR

นายสลีตอบว่า ใช่ครับ การเข้าร่วมกับ MOs เป็นภาคสมัครใจ และไม่ใช่ว่าข้อกำหนดในการปฏิบัติตามระเบียบ EUTR โดย MOs จะให้เครื่องมือเพิ่มเติมในการส่งเสริมการทำ Due diligence อย่างเข้มข้นแก่บริษัทต่าง ๆ ที่ต้องการ หลาย CAs และบริษัทต่าง ๆ อาทิ TRG ใช้เครื่องมือการประเมินความเสี่ยงของ NEPCon ในการจัดทำ Due diligence และกิจกรรมการบังคับใช้ รวมทั้งแนะนำอย่างต่อเนื่องให้เครื่องมือนี้เป็นส่วนหนึ่งในการทำ Due diligence อย่างเข้มข้น

คำถามที่ 33: ผู้เข้าร่วมสอบถามว่า ประเทศไทยจะสามารถพัฒนาคะแนนการประเมินความเสี่ยงของ NEPCon ได้อย่างไร

นายสลีตอบว่า ขณะนี้ NEPCon อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการใหม่ ซึ่งสนับสนุนค่าใช้จ่ายโดย EU Life โดยส่วนหนึ่งของงานนี้จะมีการรายงานความก้าวหน้า (Update) ไปยังแหล่งจัดหา (Sourcing hub) ซึ่งจะเปิดโอกาสให้รัฐบาลและอุตสาหกรรมในประเทศผู้ผลิตสามารถยื่นหลักฐานในการพัฒนาระบบความถูกต้องตามกฎหมายด้านป่าไม้ได้ โดยข้อมูลนี้จะมีการทบทวน (Review) โดย NEPCon และเพิ่มใน Sourcing hub ซึ่งเปิดให้มีการเพิ่มเติมภาพความถูกต้องตามกฎหมายด้านป่าไม้แบบทันที (Real time) ของประเทศผู้ผลิตต่าง ๆ

EUTR Institutional Hierarchy and Import Procedure Chart
(chart produced by Forest Trends)

